

Kitap İncelemesi: Yayınlayın, Geliştirin ve Fark Yaratın: Eğitim Alanında Başarılı Yazma Rehberi

Turkish Journal of Special Education
Research and Practice
2023, Volume 5, Number 1, p XX-XX
<https://dergipark.org.tr/trsped>
DOI: 10.37233/TRSPED.2023.136

Book Review: Publish, Flourish, and Make a Difference: A Guide to Successful Writing in Education

Article History:
Received 16 January 2023
Revised 17 February 2023
Accepted 9 March 2023
Available online 12 March 2023

Kübra Sayar ¹

Kaynak:

Obiakor, F. E., Algozzine, B. & Spooner, F. (2010). *Yayınlayın, geliştirin ve fark yaratın: Eğitim alanında başarılı yazma rehberi* (2. Baskı). Council of Exceptional Children.

Reference:

Obiakor, F. E., Algozzine, B. & Spooner, F. (2010). *Publish, flourish, and make a difference: A guide to successful writing in education* (2nd edition). Council of Exceptional Children.

Yazma, akademik ve mesleki gelişimde önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla, akademik alanda başarılı olmak için yazma becerisinin geliştirilmesi gerekmektedir. Araştırmalar, yükseköğretim öğrencilerinin ve akademisyenlerin kendilerini akademik yazma konusunda yeterli hissetmediğini göstermektedir. Alanyazında yükseköğretim öğrencilerinin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine odaklanan çeşitli kitaplar bulunmaktadır. Bu çalışmada, eğitim alanındaki akademisyenlerin yazma becerilerini desteklemek amacıyla Ayrıcalıklı Çocuklar Konseyi (Council of Exceptional Children [CEC]) tarafından "*Publish, Flourish, and Make a Difference: A Guide to Successful Writing in Education*" adlı kitabın 2010'da yayımlanan ikinci baskısı incelenmiştir. Festus E. Obiakor, Bob Algozzine ve Fred Spooner'ın editörlüğünde çıkarılan bu kitap, 11 bölüm ve 151 sayfadan oluşmaktadır. Kitapta, çeşitli yazı türlerinin yazımına ilişkin önerilerde bulunulmuştur. Akademik yazma konusunda yol gösterici bir kılavuz niteliğinde olan bu kitap hem genç araştırmacıların hem de akademisyenlerin kütüphanesinde mutlaka yer alması gereken bir kitaptır.

Önerilen Atıf Şekli (Suggested Citation): Sayar, K. (2023). Kitap incelemesi - Yayınlayın, geliştirin ve fark yaratın: Eğitim alanında başarılı yazma rehberi. *Turkish Journal of Special Education Research and Practice*, 5(1), XX-XX. <https://doi.org/10.37233/TRSPED.2023.136>

¹ Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Özel Eğitim Bölümü, Eskişehir Türkiye, e-posta: kubrasayar87@gmail.com, ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0901-3660>

Yazma, özellikle 21. yüzyılın talepleri ışığında, düşünmenin ve öğrenmenin önemli bir parçası, yazma etkinlikleri ise “entelektüel ve sosyal gelişim için kritik bir araç” olarak görülmektedir (Bruning & Horn, 2000; Hammann, 2005). Eğitimde yazma etkinlikleri, bilginin değerlendirilmesi, eleştirel düşünmenin desteklenmesi, yaratıcılığın artırılması ve söylevin teşvik edilmesi amacıyla kullanılmaktadır. Dolayısıyla bilgi ve düşüncenin yazılı bir şekilde sunulması akademik ve mesleki başarıda önemli bir role sahiptir. Buna karşın, birçok kişi, yazma konusunda mücadele vermektedir (Kiriakos & Tienari, 2018; Paltridge, 2004). Araştırmalar, yükseköğretim öğrencilerinin ve akademisyenlerin kendilerini akademik yazma konusunda yeterli hissetmediğini, genç akademisyenlerin yazma sürecini planlamada ya da sürdürmede zorlandıklarını göstermektedir (Kan & Gedik, 2016; McGrail vd., 2006). Bu nedenle, yükseköğretim öğrencilerinin akademik yazma becerilerinin geliştirilmesine odaklanan çeşitli kitaplar yayımlanmıştır. Özellikle, özel eğitim alanındaki akademisyenlerin yazma becerilerini desteklemek amacıyla Ayrıcalıklı Çocuklar Konseyi (Council of Exceptional Children [CEC]) tarafından “*Publish, Flourish, and Make a Difference: A Guide to Successful Writing in Education*” adlı bir kitap yayımlanmıştır. Bu çalışmada da söz konusu kitabın 2010’da yayımlanan ikinci baskısı incelenmiştir. Festus E. Obiakor, Bob Algozzine ve Fred Spooner’in editörlüğünde çıkarılan bu kitap, 11 bölüm ve 151 sayfadan oluşmaktadır. Çoğunluğu özel eğitim olmak üzere eğitim programları, rehberlik gibi alanlarda görev yapan toplamda 20 araştırmacı, kitabın hazırlanmasına katkı sağlamıştır. Her bölümde, araştırmacıların hem yazar hem de editör olarak edindikleri bilgi ve deneyimler sunulmuştur.

Kitabın önsözünde, pek çok yazarın makalelerini yayımlamada zorlandığı ve kitabın ilk baskısının mesleğe yeni başlayan akademisyenlerin yaşadıkları zorluklara odaklandığı belirtilmekte; ancak kitabın ikinci baskısının deneyimli akademisyenlerin mesleklerinde fark yaratmak için yazmayı nasıl sürdürebileceklerini de ele aldığı ifade edilmektedir. Yükseköğretimde akademisyenlerin yoğun öğretim yükleri ve toplumsal katkı gibi diğer hizmetlerden dolayı araştırma yürütmeye ya da akademik yazmaya yeterince zaman ayıramadıkları; ancak, öğretim, araştırma ve diğer hizmet faaliyetleri birbirini destekleyerek yürütüldüğünde bunun mümkün olabileceği belirtilmektedir. Bölümlerde, deneyimli ve yazmadaki zorlukları anlayan akademisyenlerin yazmaya ilişkin soruları yanıtlamaya çalıştıklarından söz edilmektedir.

Kitabın birinci bölümünde akademik yazmanın önemine, yazma tutkusunun neden geliştirilmesi gerektiğine ve bu tutkunun nasıl geliştirilebileceğine odaklanılmaktadır. Yazılı bir ürünün geliştirmenin ne kadar zor bir görev olduğu; ancak, bilginin geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için de bir o kadar gerekli olduğu vurgulanmaktadır. Ardından, yazma gerekçeleri sıralanmaktadır. Yazma sürecinde hata yapmaktan ya da eleştiri almaktan korkulmaması gerektiği, olumlu bir tutum, iyi bir planlama, meslektaşlarla iş birliği ve dönütlerin dikkate alınması ile yazma becerisinin geliştirilebildiği belirtilmektedir.

İkinci bölümde, öğretim görevlerini, araştırma etkinliklerini ve diğer hizmetleri bütünleştirme yolları açıklanmaktadır. Çoğu akademisyenin öğretimi temel görevi olarak gördüğüne; ancak, mesleğe hizmet (ör. bir ulusal birliğin yönetiminde ya da derginin yayın kurulunda görev almak), topluma hizmet (ör. yerel okullarda görev almak) ve kuruma hizmet (ör. bölüm, fakülte ya da üniversite çapındaki kurullarda görev almak) ederek alana katkı sağlayabileceklerine dikkat çekilmektedir. Yazarlar, hizmet türlerini örneklerle destekleyerek açıkladıktan sonra öğretim, araştırma ve diğer hizmetlerin birbirini destekleyerek yürütülmesinin yükseköğretimde başarının anahtarı olduğunu ifade etmektedirler. Akademisyen, bir araştırma odağı belirleyerek ve tüm hizmetlerini

bu odak doğrultusunda gerçekleştirerek öğretim, araştırma ve diğer hizmetleri bütünleştirebilmekte ve bu hizmetlerin birbirlerini desteklemesini sağlayabilmektedir. Birinci bölümde de belirtildiği üzere yayın yapmanın bilginin yaygınlaştırılmasında önemli bir nokta olmasından dolayı yazma becerisinin mutlaka geliştirilmesi gerektiğine tekrar vurgu yapılmaktadır. Yazma becerisinin geliştirilmesinde zamanın sistematik bir şekilde planlanması, uygun bir ortamın hazırlanması, başarılı dergilerdeki makalelerin incelenmesi gibi öneriler verilmektedir. Yazarlar, mesleki gelişimde özellikle bir portföyün planlanması ve hazırlanmasının gelişimi düzenli bir şekilde izlemek için yararlı olacağına dikkat çekmektedir.

Kitabın üçüncü bölümünde eğitimde kültürel ve dilsel farklılık konusu ele alınmaktadır. Çok-kültürlülüğün özel eğitimde yeni bir olgu olduğu ve geçmişte birçok kitabın, derginin, makalenin ve ölçme aracının etnik azınlık üyelerinin kültürel, dilsel ve tarihsel değerlerini yansıtmada başarısız olduğuna dikkat çekilmektedir. Özellikle siyasette, ırksal kimliklerin, bir grubun diğerlerinden daha aşağı ya da üstün olduğunu göstermek amacıyla kullanılmasının ön yargılara, ayrımcılığa ve dışlanmaya neden olduğundan söz edilmektedir. Alanda kültürel ve dilsel farklılıkları olan akademisyenlerin yeterince saygıyla karşılanmadığından ve dışlayıcı politikalardan dolayı bu konulara ilişkin yürütülen araştırmaların sınırlı kaldığı belirtilmekte, ardından kültürel ve dilsel farklılığı konu edinen araştırmaların dergiler tarafından reddedilme nedenleri açıklanmaktadır. Kitabın devamında, CEC'nin özel eğitimde çok-kültürlülük konularına ilişkin yaptığı çabalardan ve bu konuları ele almak amacıyla kurduğu Kültürel ve Dilsel Olarak Farklı Olan Ayrıcalıklı Öğrenenler Birimi'nden (Division of Culturally and Linguistically Diverse Exceptional Learners [DDEL]) bahsedilmektedir. Bu birim, çeşitli ırksal, azınlık ve kültürel topluluklardan gelen özel eğitime gereksinimi olan bireylerin eğitimini ve yaşam kalitesini iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Son olarak kültürel ve dilsel farklılık alanına yönelik çalışan akademisyenlere DDEL birimine üye olma, diğer akademisyenlerle iş birliği yapma gibi çeşitli öneriler sunularak bölüm tamamlanmaktadır.

Dördüncü bölümde akademik yazma konusunda deneyimsiz yazarların yaşadıkları zorluklara odaklanılmaktadır. Deneyimsiz yazarların zorluklarla ya da korkularla baş edebilmeleri amacıyla yazarlar, çeşitli başlıklar altında başarılı yazarlardan örnekler vermektedirler. Treven ve Potocan (2005), içsel kontrol odağı yüksek olan kişilerin, yani başarıları üzerinde kontrol sahibi olduğunu düşünen kişilerin, yazma sürecinde stres ve kaygıyla başa çıkma konusunda daha başarılı olduklarını belirtmektedirler. Bu alıntı ile tutumun performansı etkilediğine dikkat çekilmektedir. Tutumu değiştirebilmek için özellikle önemsenen bir konunun seçilmesi önerilmektedir. Önemsenen bir konunun seçilmesi, motivasyonu sürekli yüksek tutmak açısından da gereklidir. Devamında, yazarların araştırma konusu ararken konferanslara katılarak güncel konuları takip etmeleri ve okullarla iş birliği yapmaları önerilmektedir. Yazmaya düzenli olarak zaman ayırmak önemli olan diğer bir noktadır. Makalenin bir oturuşta yazılmaması, makaleyi yazmaya başlamadan önce temel hatlarının oluşturulması, yazamama durumuyla karşılaştıklarında düşüncelerini not etmeleri ve yazılarını bir sonraki sefer yazılabilecek fikir ile bitirmeleri gerektiği belirtilmektedir. Ayrıca yazarların, editörlerin eleştirilerinden korkmamaları gerektiği, makaleyi yazmadan önce konunun dergi için uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla editörlerle iletişime geçebilecekleri bildirilmektedir. Bunun dışında, yazma sürecinde uzmanlardan ya da yazma konusunda başarılı kişilerden mentörlük hizmeti alınması önerilmektedir. Son olarak, verilen bir örnek olay ile bölümde değinilen konular somutlaştırılmaktadır.

Beşinci bölümde, akademik yazı türlerinden ve işlevlerinden bahsedilerek yazma sürecinde dikkat edilmesi gereken durumlar verilmektedir. Akademik yazmanın birincil amacının yaymak ve genel işlevinin ise deneysel araştırma sonuçlarını sunmak olduğu; ancak, bununla sınırlı olmadığı ve teorik analizler, literatür taraması gibi doğrudan deneysel sonuçların sunulmasıyla ilgili olmayan formatlarla farklı hedef kitlelere yönelik yazılabileceği belirtilmektedir. Farklı hedef kitlelere yönelik makalelerin yazılması, özellikle bilimsel sonuçların yaygınlaştırılmasına katkı sağlayacaktır. Bu amaçla, araştırmaların uygulamadaki sorunları dikkate alarak yürütülmesi, yayınların sadece akademisyenlere yönelik değil, uygulayıcılara yönelik yazılmasını da mümkün kılacaktır. Akademik yazma becerisini öğrenmek yeni bir dil öğrenmek gibi olduğu için bu süreçte uzmanlardan destek alınması önerilmektedir.

Altıncı bölümde kitap ve diğer yazılı ürünlerin yazma sürecinden bahsedilmektedir. Kitap yazmanın makale yazmaktan daha farklı olduğu, özellikle aile ya da öğretmenlere yönelik yazıldığında daha az akademik bir dilin kullanılması ve daha anlaşılır bir biçimde yazılması gerektiği belirtilmektedir. Araştırma konusunu belirlemede olduğu gibi kitabın konusunu belirlerken de alanyazın iyi incelenmeli ve alana katkı sağlayabilecek bir kitap olmasına dikkat edilmelidir. Kitap yazmak uzun soluklu bir süreçtir. Bu süreçte odak noktasını kaybetmemek amacıyla iyi bir planlamanın yapılması gerektiği belirtilmektedir. İlk kez kitap yayımlatacak yazarlar için süreç karmaşık görünebileceğinden yazarların öncesinde süreçler ve yayıncılar hakkında ayrıntılı bilgi toplaması önemlidir. Bölümde, bir kitabın yayımlanma süreci de ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır.

Yedinci bölümde, proje önerisinin yazma süreci açıklanmaktadır. Proje önerisini yazmaya başlamadan önce finansman kaynağının bulunması gerektiği ve finansmanı sağlayacak kuruluşun amaçları ve hedeflerine ilişkin kapsamlı bilgi toplanması gerektiği bildirilmektedir. Bu süreçte yayınevleriyle iletişime geçilebileceği de ifade edilmektedir. Projenin ikna edici bir biçimde yazılması ve gereksinim yazılırken kuruluşun amaçlarının dikkate alınması gerektiği belirtilmektedir. Bölümde ayrıca proje önerisinde bulunması gereken araştırmanın gereksinimi, yönetim planı, bütçe gibi temel bileşenlere ve proje önerilerinin değerlendirilme süreçlerine yer verilmektedir.

Sekizinci bölümde akademisyenlerin teknoloji bağlamında bilmeleri gereken konular ele alınmaktadır. Bir akademisyenin sahip olması gereken temel araçların; bilgisayar, yazı programı, e-posta ve İnternet tarayıcısı olduğu açıklanmaktadır. Yazı programlarının, e-postanın ve İnternet tarayıcısının kullanımına ilişkin yeterliği belirlemek amacıyla bir kontrol listesi sunulmaktadır. Bu araçların akademik topluluğa etkili bir şekilde katılmak amacıyla kullanılabileceğinden söz edilmektedir. Bahsedilen araçlar mesleki derneklere katılmak, çevrim içi konferanslara katılmak, bir e-dergiye/e-bültene abone olmak ya da web sitesi tasarlamak gibi konularda kullanılabilmektedir.

Dokuzuncu bölümde araştırma odaklı dergilerin editörleriyle çalışırken dikkat edilmesi gereken noktalara değinilmektedir. Bölümde öncelikle yazarın makalesini kendisinin değerlendirebilmesi amacıyla "Araştırmanın konusu nedir? Basit ve açık bir biçimde yazıldı mı?" gibi sorulara ve soruların nasıl değerlendirileceğine ilişkin açıklamalara yer verilmektedir. Araştırma makalelerinde öncelikle uygun bir başlığın seçilmesinin ve girişin yeterli bilgileri içeriyor olmasının öneminden bahsedildikten sonra makalenin giriş/alanyazın taraması, araştırma soruları, yöntem, bulgular ve tartışma olmak üzere beş bölümden oluştuğu açıklanmaktadır. Her bir bölüme ilişkin önemli noktalar verildikten sonra makale reddedildiğinde yapılabilecekler hakkında bilgi verilmektedir.

Onuncu bölümde uygulama odaklı dergilerin editörleriyle çalışırken dikkat edilmesi gereken konulara yer verilmektedir. Uygulama odaklı dergi editörlerinin araştırma odaklı

dergi editörleri gibi benzer sorumluluklara sahip olduklarından bahsedildikten sonra uygulama ve araştırma odaklı dergiler arasındaki farklılıklar sunulmaktadır. Uygulama odaklı dergiler uygulamadaki sorunları ele alırken araştırma odaklı dergiler ilgili konu hakkında önceki araştırmalardan elde edilen bilgilere dayalı araştırma gereksinimini ele almaktadır. Bu dergilerin; genel odak, biçim, görsel destekler, sonuç ve tartışmaya ilişkin farklılıkları ayrıntılı bir şekilde açıklanmaktadır. Ayrıca alandaki “Teacher Education and Special Education”, “The Reading Teacher” gibi uygulama odaklı dergiler amaçlarıyla birlikte tanıtılmaktadır.

Son bölüm olan on birinci bölümdeyse, mesleki gelişimi destekleyecek konulardan bahsedilmektedir. Özellikle toplam kalite yönetimi ilkelerinin uygulanması ile mesleki gelişimin desteklenebileceği vurgulanmaktadır. Toplam kalite yönetiminin amacı, bütün çalışanların ortak bir hedefe yönelik iş birliği içinde çalışmasıyla üretimde sürekli ileriye doğru giden bir performansın elde edilmesidir. Bölümde toplam kalite yönetimi ilkelerinin, yazmayı geliştirmede nasıl kullanılabileceği açıklanmaktadır. Amaçların ve hedeflerin birbiriyle uyumlu olması ve yazma sürecinin kapsamlı ve ayrıntılı planlanması gerektiği belirtilmektedir. Kitabın devamında yazma sürecini planlamak ve izlemek amacıyla bir matris sunulmaktadır. Ayrıca tamamlanan süreçlerin ve ilerlemelerin değerlendirilmesinin ileride daha etkili planların hazırlanmasına ve genel yazma becerisinin artırılmasına katkı sağlayacağı belirtilmektedir.

Hem uluslararası hem ulusal alanyazında genç araştırmacılarının akademik yazmada çeşitli zorluklar yaşadıkları belirtilmektedir (Kan & Gedik, 2016; McGrail vd., 2006). Özellikle Türkiye’de birçok yüksek öğretim programında akademik yazma dersinin olmaması, öğrencilerin kendilerini akademik yazmada daha da yetersiz hissetmelerine yol açmaktadır (Kan & Gedik, 2016). Akademik yazma konusunda yol gösterici bir kılavuzun olması öğrencilere büyük avantaj sağlayacaktır. Bu açıdan kitabın iyi bir rehber olacağı düşünülmektedir. Alanyazında akademik yazma konusuna ilişkin çeşitli kitaplar bulunmaktadır (Paltridge, 2004); ancak, bu kitabın özellikle özel eğitime değinerek yazılmış olması bir avantaj olarak görülmektedir. Kitabın açık ve anlaşılır bir biçimde yazılmış olması, okuyucunun hiç zorlanmadan okumasını sağlamaktadır. Bölümlerde konuların örnekler üzerinden anlatılması anlaşılabilirliği daha da arttırmaktadır. Yazarın yapması gereken işleri adım adım anlatan bu kitap hem genç araştırmacıların hem de akademisyenlerin kütüphanesinde mutlaka yer alması gereken bir kitaptır.

Kaynakça

- Bruning, R. & Horn, C. (2000). Developing motivation to write. *Educational Psychologist*, 35(1), 25-37. https://doi.org/10.1207/S15326985EP3501_4
- Hamman, L. (2005). Self-regulation in academic writing tasks. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*, 17(1), 15-26.
- Kan, M. O. & Gedik, F. N. (2016). Türkçe eğitimi alanında yüksek lisans tezi tamamlayanların akademik yazma ve tez oluşturma sürecine ilişkin görüşleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 6(3), 402-408. <https://doi.org/10.5961/jhes.2016.177>
- Kiriakos, C. M. & Tienari, J. (2018). Academic writing as love. *Management Learning*, 49(3), 263-277. <https://doi.org/10.1177/1350507617753560>
- McGrail, M. R., Rickard, C. M. & Jones, R. (2006). Publish or perish: A systematic review of interventions to increase academic publication rates. *Higher Education Research and Development*, (25)1, 19-35. <https://doi.org/10.1080/07294360500453053>

Paltridge, B. (2004). Academic writing. *Language Teaching*, 37(2), 87-105.
<https://doi.org/10.1017/S0261444804002216>

Treven, S. & Potocan, V. (2005). Training programs for stress management in small businesses. *Education and Training*, 47(8/9), 640-652.
<https://doi.org/10.1108/00400910510633170>

Yazar(lar)ın Beyanı

Araştırmacıların katkı oranı beyanı: Araştırmacı çalışmayı tek başına yürütmüştür, tüm katkı yazara aittir.

Etik Kurul Kararı: Bu makalede sunulan çalışmanın bir kitap incelemesi olması nedeniyle etik kurul iznine gerek duyulmamaktadır.

Çatışma beyanı: Araştırmada yazarlar arasında ya da diğer kişi/kurum/kuruluşlarla herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Destek ve teşekkür: Bu araştırma için herhangi bir kurumdan finansal destek alınmamıştır.